

Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
е-підпис Олег ЛАГОДНЮК
21.10.2021

06-14-125S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

<i>Інтелектуальна власність</i>	<i>Intellectual property</i>	
Шифр за ОП	BB3.2	Code in Educational Program
Освітній рівень: перший (бакалаврський)		Educational level: First (Bachelor's)
Галузь знань Культура і мистецтво	02	Field of knowledge: Culture and Arts
Спеціальність Інформаційна, бібліотечна та архівна справа	029	Field of study: Information, Library and Archival Studies
Освітня програма Управління інформаційними комунікаціями	Degree program Information and Communications Management	

Силабус навчальної дисципліни Трудове право для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою Управління інформаційними комунікаціями, 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа. Рівне. НУВГП. 2021. 11 стор.

ОПП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/20940/>

Розробник силабусу: Тихончук Л.Х., д.н.д.у., доцент кафедри «Державного управління, документознавства та інформаційної діяльності»

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “27” серпня 2021 року

Завідувач кафедри: Тихончук Л.Х., д.н. з держ упр., доцент.

Керівник (гарант) ОП: Цецик Я.П., к.і.н., доцент

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ
Протокол № ____ від “ ____ ” _____ 2021 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ:
Ковшун Н.Е., д.е.н., професор

СЗ №-5159 в ЕДО НУВГП.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	<i>бакалавр</i>
Освітня програма	<i>Управління інформаційними комунікаціями</i>
Спеціальність	<i>029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа</i>
Рік навчання, семестр	<i>2/3</i>
Кількість кредитів	<i>6</i>
Лекції:	<i>30 години</i>
Практичні заняття:	<i>30годин</i>
Самостійна робота:	<i>120годин</i>
Курсова робота:	<i>ні</i>
Форма навчання	<i>денна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>екзамен</i>
Мова викладання	<i>українська</i>
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА	
Лектор	<i>Тихончук Л.Х., д-р.держ.упр., доцент кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності.</i>
	
Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/%D0%A2%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BD%D1%87%D1%83%D0%BA_%D0%9B%D0%B5%D1%81%D1%8F_%D0%A5%D0%BE%D1%82%D1%96%D1%97%D0%B2%D0%BD%D0%B0
ORCID	https://orcid.org/0000-0001-6807-8232
Як комунікувати	l.kh.tyhonchuk@nuwm.edu.ua тел. 067-783-2904
ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ	
Анотація навчальної дисципліни, в т.ч. мета та цілі	
<u>Актуальність</u> : <i>Дисципліна інтелектуальна власність дає можливість опанувати знаннями зі специфіки інтелектуальної власності як результату інтелектуальної творчої</i>	

праці людини у будь-якій сфері людської життєдіяльності. Інтелектуальна власність (ІВ) – це закріплені законом права на результат інтелектуальної діяльності у виробничий, науковій, літературній та художній сферах. У багатьох випадках також важко визначити, хто є дійсним власником ІВ. Чи це фізична особа – розробник програмного забезпечення чи юридична фірма, яка за договором та за свої кошти доручила розробляти його. З цією особливістю пов'язана складність охорони прав та захисту прав на ІВ. У деяких випадках незаконне використання ІВ є дуже привабливим, з урахуванням того, що прибуток від такої крадіжки є дуже значним. Колектив підприємства працював роками, фізична особа викрала ІВ, звільнилася, створила своє підприємство і почала мати добрий прибуток з продажу, наприклад, контрафактного програмного забезпечення. Збиток від такої незаконної діяльності може понести не тільки крадій ІВ, тобто зловмисник, але й замовник систем, коли законний власник програмного забезпечення звернеться до суду та за його рішенням буде припинено експлуатацію систем, яка коштує мільони гривень. Що тоді робити, наприклад, залізниці, коли система керування рухом поїздів побудована, а права на її експлуатацію припинені і діє заборона на використання контрафактної продукції. Фірма, яка побудувала цю систему вже може не існувати, закритися, це легко робиться, або статутний фонд не покриє збиток, який буде виставлено залізниці. У деяких випадках незаконна, контрафактна ІВ використовується підприємством при використанні результатів праці робітників, які передали частину своєї роботи іншим особам, а вони оформили ці роботи як результат ІВ на себе, тобто це міна замедленої дії і коли вона запрацює відомо тільки юридичному власнику ІВ. Незаконне використання ІВ також може призвести до дуже негативних наслідків, коли наприклад, на ЕОМ підприємства, наприклад, ШЧ, з'явиться внесена робітником якась інформація чи документація, яка є об'єктом захисту ІВ. Може вона й була видалена робітником, але копія її збірлася на ЕОМ. Таке збірвання інформації є також незаконним, як і збірвання чужого автомобіля у своєму гаражі. Врахування ІВ є основою економіки багатьох держав. Наприклад, прибуток від ІВ у США – складає до 1/3 держбюджету. У найбільш розвинутих країнах світу основний прибуток досягається за рахунок використання ІВ. Так, в 1997 р. фірма Texas Instruments заплатила 395 млн. дол. за маленьку каліфорнійську фірму Amati Communications при Стенфордському університеті, яка мала 25 патентів на цифрову систему DSL. Це дозволило отримати їй у подальшому дуже великі прибутки та стати лідером у цієї галузі. Таких прикладів дуже багато – від Макдоналдса до Міцубісі та ін. Внаслідок відсутності знань у цієї галузі можуть притягатися до кримінальної та цивільної відповідальності не тільки робітники, але й керівники підприємств. ІВ може надати як великий прибуток, так і дуже суворе матеріальне і навіть кримінальне покарання. Врахування ІВ є складовою частиною інформаційної та фінансової безпеки підприємств.

Метою вивчення даної дисципліни є формування системи знань щодо створення та управління інтелектуальною власністю, як джерела соціального,

технічного, економічного та культурного розвитку суспільства, а саме. Встановлення місця та ролі управління правами інтелектуальної власності у фінансово-економічних системах підприємств та держави, розуміння структури права інтелектуальної власності, охорони та захисту прав, їх комерціалізації задля отримання фінансово-економічного результату суб'єкта господарювання.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Компетентності

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності

ЗК8. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ФК14. Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, постійного підвищення рівня інформаційної культури.

ФК8. Здатність проектувати та створювати документно-інформаційні ресурси, продукти та послуги.

Програмні результати навчання (ПРН)

РН6. Знати, розуміти та застосовувати в практичній діяльності законодавчі та галузеві нормативні документи.

РН11. Здійснювати пошук інформації в різних джерелах для розв'язання професійних завдань.

РН18. Навчатися з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань.

Структура навчальної дисципліни

Інтелектуальна власність як право на результати творчої діяльності людини.

Об'єкти інтелектуальної власності.

Державна система інтелектуальної власності

Міжнародні системи інтелектуальної власності

Охорона прав на об'єкти інтелектуальної власності

Права на об'єкти інтелектуальної власності як інвестиція і товар

Оцінювання вартості об'єктів інтелектуальної власності

Використовуються такі методи викладання та технології: дебати, аналіз ситуації, обговорення, презентації, міні-лекції, ситуаційні дослідження, кейс стаді та інші.

Види навчальної роботи студента: практичні заняття, самостійне проведення лекцій, презентації, виступи на круглих колах, конференціях, тези та статті.

Використовуються такі методи викладання та технології: робота в малих групах та індивідуальні завдання, діалогові комунікації (дискусії, коментування), рольові ігри, аналіз конкретних ситуацій, презентації.

Перед вивченням дисципліни студент має ознайомитись з Цивільним та Господарським кодексом, проаналізувати юридичні сайти.

В процесі вивчення дисципліни публікує тези конференцій та пише статті в фахові видання на певну досліджувану тему в розрізі вивчення дисципліни.

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)

- визначення принципів охорони інтелектуальної власності
- структурування об'єктів та суб'єктів промислової власності, нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності, авторського права та суміжних прав
- вивчення ЗУ про інтелектуальну власність
- визначення правовідносин у сфері інтелектуальної власності
- презентація механізмів роботи всвітньої організації інтелектуальної власності
- встановлення підстав порушення інтелектуальної власності та розрахунку матеріальної шкоди за порушення в сфері ІВ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Взаємодія з людьми, загальнокультурна грамотність, здатність до навчання, здатність логічно обґрунтовувати позицію, навички усного та письмового спілкування, вміння слухати і запитувати, формування власної думки та ін.

Форми та методи навчання

Методи навчання: навчальна дискусія, дебати; мозковий штурм; аналіз ситуації. Технології навчання: ділові ігри, тренінги, проблемна лекція, бінарна лекція, круглий стіл, дослідницька робота, есе.

Документи та довідково-інформаційні матеріали стосовно організації навчального процесу для осіб з інвалідністю доступно за посиланням

<http://nuwm.edu.ua/sp/dlja-osib-z-invalidnistju>

У випадку навчання таких категорій здобувачів освітній процес даного курсу враховуватиме, за можливістю, усі особливі потреби здобувача.

Викладач та інші здобувачі даної освітньої програми максимально сприятимуть організації навчання для осіб з інвалідністю та особливими освітніми потребами.

Порядок та критерії оцінювання

Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно вчасно засвоїти різні розділи дисципліни пов'язані з різними видами правовідносин, вчасно здати модульні контролі знань.

Викладач проводить оцінювання індивідуальних завдань студентів разом із студентом. Також, студент під наглядом викладача самостійно оцінює свою роботу.

За вчасне та якісне складання та оформлення документів, студент отримує такі **обов'язкові** бали:

- 15 балів за складання колективного договору;
  - 15 балів за супровід судової справи по стягненню заборгованості по оплаті праці
  - 15 балів за складання трудового договору, посадової інструкції, наказів на відпустку, перерву в роботі, звільнення
  - 15 балів за написання статті на актуальну тему та її публікація.
- 20 балів – модуль 1;
20 балів – модуль 2.
Усього 100 балів.

Студенти можуть отримати **додаткові** бали за: виконання рефератів, есе дослідницького характеру за темою курсу. Тему можуть дослідницької роботи вибрати самостійно за погодженням із викладачем. Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.

Модульний контроль проходить у формі тестування. У тесті 30 запитань різної складності: рівень 1 – 26 запитань по 0,5 бали (13 балів), рівень 2 – 2 запитань по 2 бали (4 бали), рівень 3 – 1 запитання по 3 бали (3 бали). Усього – 20 балів.

Поєднання навчання та досліджень

Під час знайомства з дисципліною на першому занятті кожен студент обирає тему дослідження. В процесі дослідження даної теми готує тези конференцій, пише статтю за темою дослідження та публікує в

фаховому виданні;

Працює за обраною темою в науковому гуртку;

Під час навчання оцінюється активність студента при проведенні наукового дослідження за обраною тематикою, в кінці курсу відбувається захист опрацьованого дослідження

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.

Інформаційні ресурси

1. Тихончук Л. Х. Інституційно-економічні засади державного регулювання міжнародної діяльності корпорацій: монографія. Рівне: Волин. обереги, 2018. 308

2. Бондаренко С. В. Авторське право та суміжні права : Навчальний посібник / С. В. Бондаренко. – К.: Ін-т інтел. власн. і права, 2018. – 288 с.

3. Васильців Т. Г. Інтелектуальна власність : Навчальний посібник / Васильців Т.Г., Апопій В.В., Лупак Р.Л., Ільчук О.О. – Львів: Видавництво Львівської комерційної академії, 2015. – 252 с.

4. Потехіна В. О. Інтелектуальна власність : Навчальний посібник / В. О. Потехіна. – К.: ЦУЛ, 2018. – 414 с.

5. Цибульов П. М. Управління інтелектуальною власністю : Навчальний підручник. – К.: Держ. Ін-т інтел. власн., 2019. – 312 с.

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі. Перездача модульних контролів здійснюється згідно <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>. Оголошення стосовно дедлайнів здачі та передачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного Положення про неформальну освіту. <http://ep3.nuwm.edu.ua/18660/>.
На ресурсі -

<https://1k-vip.expertus.ua/#/document/16/32674/dfasb6qrvf/?of=copy-92aca49c10>студенти зможуть знайти: офіційні документи і рекомендації стосовно запровадження нового стандарту складання та оформлення реквізитів.

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання

Тихончук Л.Х. (лектор) є адвокатом, керуючою адвокатським бюро. Досвід роботи в сфері юридичного супроводу діяльності організацій з 2002 року. До викладання курсу також будуть залучені практикуючі адвокати та експерти по оцінці права інтелектуальної власності

Правила академічної доброчесності

Усі здобувачі виконані навчальні завдання самостійно перевіряють на виявлення текстових запозичень через університетську платформу MOODLE <http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Unplag>.

Модульні контролі знань здобувачі здають у аудиторії, незалежно від карантинних обмежень. Здобувачі не допускаються до списування та обману – за порушення принципів академічної доброчесності викладач може накладати санкції: зниження балів, повернення роботи на доопрацювання, не допущення до захисту роботи та ін.

Вимоги до відвідування

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. Якщо є довідка про хворобу чи іншу поважну причину то студенту не потрібно відпрацьовувати пропущене заняття.

При об'єктивних причинах пропуску занять, студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі <https://exam.nuwm.edu.ua/course>

Здобувачі без обмежень можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки.

Оновлення

За ініціативою викладача зміст даного курсу планується оновлювати щорічно, враховуючи зміни у законодавстві України, наукових досягнень уданій галузі. Студенти також можуть долучатись до оновлення дисципліни шляхом подання пропозицій викладачу. За таку ініціативу студенти можуть отримати додаткові бали.

Академічна мобільність. Інтернаціоналізація

В НУВГП розроблені процедури для реалізації права здобувачам на академічну мобільність:

- Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Національного університету водного господарства та природокористування

<http://ep3.nuwm.edu.ua/4398/>

- Порядок перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності в Національному університеті водного господарства та природокористування

<http://ep3.nuwm.edu.ua/19458/>.

- Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 року № 579

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-2015-%D0%BF#n8>.

Здобувачі можуть отримати доступ до таких міжнародних інформаційних ресурсів:

- електронні бібліотеки:

<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/korisni-posilannya/elektronni-biblioteki>

- Як знайти статтю у Scopus:

<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/506-v-dopomohu-avtoram>

- База періодичних видань:

<https://www.scimagoir.com/>

Можливості доступу до електронних ресурсів та сервісів:

<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/516-mozhlyvosti-dostupu-do-resursiv-i-servisiv>

Здобувачі можуть брати участь у Проєкті сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP) <https://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>.